

Samarbejde med Joanna Briggs Institute i Australien – hvorfor nu det?

af Preben Ulrich Pedersen, lektor phd. Center for Kliniske Retningslinjer.

Rådet for Center for Kliniske Retningslinjer, besluttede i 2009, at Centret skulle søge om at blive et Joanna Briggs Collaborating Centre. Dette skulle ske for blandt andet at leve op til Centrets målsætning om at søge samarbejde med relevante internationale partnere. Valget faldt i første omgang på Joanna Briggs Institute (JBI), da dette institut siden oprettelsen midt i 90'erne har arbejdet systematisk med evidensbaseret praksis. For en nærmere beskrivelse af JBI henvises til artikel i Centrets Nyhedsbrev december 2010.

I denne artikel vil der kort blive redegjort for, hvilket udbytte Center for Kliniske Retningslinjer og derved danske sygeplejersker kan have af dette samarbejde.

Collaborating Centres

Et Collaborating Centre kan have en eller flere af følgende områder som opgave. Det kan udarbejde systematiske oversigtsartikler (knowledges translation), udarbejde Best Practice Sheets (knowledges transfere), det vil sige at samle den evidens der foreligger inden for et afgrænset klinisk område og udarbejde anbefalinger for praksis, eller det kan fungerer som oversætter center, altså at oversætte JBI materiale til et andet sprog, således at alt JBI's materiale bliver tilgængeligt for andre end sundhedspersonale, der kan læse engelsk.

Rådet for Center for kliniske Retningslinjer, valgte at Centret skulle satse på at blive et Collaborating Centre for Systematic Reviews, altså et center for systematiske litteraturgennemgange, da vi på den måde ville kunne gavne dansk sygepleje bedst.

Systematic Review Centre

JBI har fokus på om givne handlinger er effektive (effectiveness), om de er passende (appropriateness), om de er meningsfulde (meaningfulness) og om de er gennemførlige (feasibility) (1). I JBI's system anses resultatet af godt designet og udført forskning, uanset metode, at bibringe evidens. Evidens fra systematisk forskning vejer tungere end personlige erfaringer, men hvor der ikke foreligger forskning inden for et område, kan ekspertudtalelser anses for at være "den bedste tilgængelige" evidens.

På baggrund af denne brede opfattelse om evidens, har JBI systematisk arbejdet med at udvikle metoder og software til udarbejdelse af systematiske syntese af eksisterende forskning. Der arbejdes med meta-analyser (syntese af kvantitativ forskning) og meta-syntese (syntese af kvalitativ forskning).

Center for Kliniske Retningslinjer bygger også på en bred opfattelse af evidensbegrebet, derfor er et samarbejde med JBI helt naturligt.

I arbejdsgrundlaget for Centret står der således: "Centret lægger sig ikke fast på en snæver opfattelse af, hvad der kvalificeres som evidens, men inddrager alle de metoder, der anvendes indenfor forskning."(2)

Kliniske retningslinjer bør ideelt set hvile på en systematisk litteraturgennemgang, svarende til, hvad der skal til for at udarbejde en systematisk oversigtsartikel (3). Det kræver et stort og indgående metodekendskab. Et kendskab der på nuværende tidspunkt ikke er til stede alment blandt danske udviklingspsygeplejersker og kliniske specialister. Det er denne metodiske ekspertise vi gerne vil udvikle. Derfor har Centret nu i samarbejde med JBI udviklet et kursus i Systematic Review Training, som afholdes i uge 33 i august i år.

Kurset afholdes på engelsk. Formålet er:

"This program is designed to prepare researchers and clinicians to develop, conduct and report comprehensive systematic reviews of evidence. The program is design for health care professionals who want to play a leading role in developing clinical evidence based on qualitative or quantitative research findings. The aim is that the participants develop

a protocol for a systematic review, undertake the review and submit it for publication within a year.”

Kurset i uge 33 2011 er, som det er omtalt i Lederen, overtegnet, men det er planen fremover at gennemfører kurset to gange årligt, både i hovedstadsområdet og i Århus. Indtil Centret selv råder over den fornødne ekspertise, vil underviserne blive hentet fra udlandet via det netværk, der eksisterer indenfor JBI samarbejdet.

Hvad får Centret ud af samarbejdet med JBI?

Som sagt har JBI i en årrække arbejdet med at udvikle metoder og software til udvikling af evidens. Ved at blive en del af denne gruppe har Centret mulighed for:

- at trække på den ekspertise, der er oparbejdet i forbindelse med udvikling af systematiske oversigtsartikler
- at indgå i samarbejde med mere end 40 universitære forskningsenheder, der er tilknyttet samarbejdet, hvilket giver et unikt netværk i forhold til erfaringsudveksling
- at få en mentor fra et allerede etableret collaborating centre og derved få adgang til supervision og vejledning
- lettere at få kontakt til oplægsholdere fra udlandet til dasys's årlige konferencer. Det er således lykkedes at få professor Alison Kitson, fra Adelaide, til at lægge vejen forbi Århus 16. september og tale om knowledges translation. Alison Kitson kan mødes på dasys's årlige dokumentations-konference
- anvende udviklet software, der letter udarbejdelsen af systematiske oversigtsartikler
- udvikle metodisk ekspertise inden for udarbejdelse af meta-analyser, da JBI samarbejder med Cochrane Collaborating inden for sygepleje
- udvikle ekspertise i udvikling af meta-synteser, og indgå i det videre arbejde med at udvikle og afprøve, hvordan kvalitativ forskning kan indgå i kliniske retningslinjer
- adgang til JBI bibliotek og endelig
- at dansk sundhedspersonale lettere får publiceret oversigtartikler internationalt og derved øger muligheden for at få merit for deres arbejde.

For at blive et Collaborating Centre skal man indenfor en periode på tre år indsende og få publiceret minimum tre systematiske oversigtsartikler, og derefter skal der fremover publiceres minimum en oversigtsartikel årligt. Dette er for øvrigt i tråd med centrets strategi inden for udarbejdelse af publikationer.

Hvad koster det at være et Collaborating Centre?

Faktisk ingen ting, direkte. Man forpligter sig til at deltage i et årligt møde og i to årlige telefonkonferencer. Når man er anerkendt som Collaborating Centre betaler JBI flybillet til det årlige møde og man kan opnå op til 45.000 kr. i årlig driftstilskud fra JBI.

Vi synes, der er store perspektiver i dette samarbejde og vil arbejde målrettet på, at få så stor gavn af det, som muligt.

Referencer

- (1) www.joannabriggs.edu.au
- (2) Statusdokumentet www.kliniskeretningslinjer.dk/om centret (søgt 10/5-2011)
- (3) DiCenso A, Bayley L, Haynes B. Accessing pre-appraised evidence: fine-tuning the 5S model into a 6S model. EBN 2009;12(4):99-101.